

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2024

SAFARI PARK DVŮR KRÁLOVÉ

ZOO Dvůr Králové a.s.

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2024

Kopytníci

Luděk Čulík, Jiří Hrubý

Antilopy vrané. (hh)

Ke konci roku 2024 chovala zoo 635 kopytníků v 42 druzích a 54 formách.

Významné odchovy

Mezi významná narození patří: 1 žirafa Rothschildova, 1 chocholotka červená, 4 antilopy vrané, 2 přímorožci šavlorozí, 5 oryxů jihoafrických, 8 vodušek znamenanych, 3 zebry bezhřívé, 3 zebry Böhmovy a 2 zebry Hartmannové, 4 buvoli pralesní, 3 buvolci běločelí, 8 impal, 4 pakoně bělobradí, 8 pakoní modrých, 6 gazel Thomsonových, 2 dikdici Kirkovi, 12 antilop losích, 11 nyal nížinných, 11 kudu malých, 3 kudu velcí, 3 sitatungy, 11 paovcí hřivnatých, 6 vodušek jelenovitých, 2 hroši obojživelní, 1 hrošík liberijský, 1 zebra Chapmanova.

Nová zvířata v zoo

Během roku jsme dovezli: 1,0 antilopu vranou ze Zoo Givskud, 1,0 dahome ze Zoo Ueckermünde, 1.1 dikdik Kirkův ze Zoo Beauval a Amiens, 0.2 kudu malý ze Zoo Basilej, 0.2 paovce hřivnatá ze Zoo Stuttgart.

Nosorožci

Tento rok byl pro celé oddělení nosorožců velmi náročný. Hlavními důvody byly celoroční stavební práce na pavilonech. Nejdříve došlo k dokončení rekonstrukce pavilonu Starý nosorožinec, který byl s okolními úpravami hotov až začátkem léta.

Poté následovalo stěhování skupiny šesti dvourohých nosorožců na tento pavilon a jejich přivykání na nové podmínky. Celý proces i přes dílčí nesnáze proběhl dobře a zvířata si již užívají nové zařízení. Po dokončení této celkem náročné operace jsme se museli hned začít připravovat na zahájení přestavby našeho největšího pavilonu, a tím je Nový nosorožinec. Tento pavilon slouží zvířatům již od osmdesátých let minulého století, a tak již byla celková rekonstrukce víc než nutná. Rekonstrukce je rozdělena do dvou etap a celkově by měla být dokončena na konci příštího roku. Tak, aby mohla být celá operace zrealizována, muselo dojít ke snížení počtu chovaných zvířat. Po dohodě v rámci programu EEP byly do Zoo Tallin odeslány samice nosorožce dvourohého Elba a Binti. Jednalo se již o starší samice mimo reprodukci. Ty by měly být nahrazeny mladšími, a to po dokončení rekonstrukčních prací. Poslední zvíře, které náš chov opustilo, byla samice nosorožce dvourohého Jola. Ta se dlouhé roky potýkala s problémy se zuby, které nakonec vedly k vážnému zhoršení celkového zdravotního stavu, a musela být provedena eutanázie.

Nosorožec dvourohý východní. (hh)

Sloni

Podobně smutné období nás čekalo i v chovu slonů. Samice Drumbo se v průběhu roku potýkala s opakujícími se zdravotními potížemi. Jednalo se hlavně o velké bolesti levé zadní končetiny, kterou mělo zvíře dlouhodobě slabší. I přes to, že se špatný stav podařilo několikrát odvrátit, v průběhu podzimu již začala být situace kritická. Bolest a pohybové obtíže se nepodařilo eliminovat ani dlouhodobou léčbou, a když slonice začala výrazně ztrácet na váze, museli jsme jednat. Drumbo byla v půlce prosince uspána a byla provedena řada vyšetření, která potvrdila naše obavy. Samice trpěla artrózou vysokého stupně a to hlavně v levém kolenním kloubu. Byla provedena eutanázie a i pitva následně potvrdila diagnózu, a i to že nezbylo jiné řešení. Drumbo se dožila přes padesát let. Její místo by mělo být v příštím roce obsazeno jednou až dvěma jinými staršími slonicemi, které určí až spolupráce v programu EEP.

Hroši

Letos ve skupině hrochů došlo k narození dvou mláďat. Moně se narodilo mládě v lednu na zimovišti. Samici Hule se mládě narodilo na konci srpna. Naše obavy o to, jak se nám podaří s tak malým mládětem skupinu přesunout na zimoviště, se naštěstí nenaplnily, a vše proběhlo bez problémů.

Hrošici

V tomto roce jsme měli jen jeden přírůstek. Samici Tanquey se v květnu narodila samička Tally. V tomto případě vše probíhalo bez potíží. Samice Malaya nebyla po napadení i svého druhého mláděte již připuštěna. O její budoucnosti rozhodne až program EEP.

Prasta

Skupina prasat savanových byla kvůli již zmíněné rekonstrukci pavilonu nosorožců přesunuta do klasické části zoo na pavilon, kde jsou štetkouni afričtí. Zde budou asi i následující sezónu, než bude rozhodnuto o výstavbě nového zařízení pro jejich chov. Po menších úpravách výběhu je návštěvníci snad uvidí vedle pavilonu hrošíků.

Antilopy

Chov většiny druhů antilop se nepotýkal s většími problémy. Mezi ty složitější patří určitě chov gazel Thomsonových, kde jsme úspěšní jen kvůli umělým odchovům mláďat a dlouhodobě se nám situaci nedaří vyřešit. Ještě horší situace je v chovu antilop skákavých, tento druh vzhledem k tomu, že je téměř nemožné sehnat nová chovná zvířata, z naší kolekce brzy zmizí. Podobný osud čeká i bahnivce horské. Kde jsme naopak velmi úspěšní, a troufnu si říct, že náš chov je pilířem celé evropské populace, je chov kudu malých. Tento na chov velmi

Slon savanový. (hh)

Hroch obojživelný. (hh)

Osel somálský. (hh)

Okapi. (hh)

náročný druh se nám daří pravidelně odchovávat. V letošním roce jsme pokračovali v úspěšném chovu přímorožců šavlorohých, po novém samci Macronovi (původem z francouzské Zoo Lisieux) se nám narodila dvě mláďata. Za velký úspěch považujeme opětovné rozmnožení chocholatky červené. Chocholatek červených je chováno v lidské péči jen 28 jedinců v 10 institucích a v roce 2024 se narodilo jen 7 mláďat. Náš mladý samec Goliáš koncem roku odcestoval do Zoo Pairi Daiza, kde se stane zakladatelem nové skupiny. Zatím co v tomto roce úspěšně probíhaly porody u vodušek jelenovitých a znamenanych, u vodušek červených a abok došlo k obměně samců a tak očekáváme nové přírůstky až začátkem příštího roku.

Zebry a osli

V roce 2024 měly některé druhy zeber (Grévyho, Burchellovy) a osli somálské plánovanou pauzu v reprodukci. Je to proto, že u těchto druhů se na podzim hřebci ze stáda oddělí, aby měly klisny klid na porody a odchovy svých mláďat. Po odchovu mláďat se pak opět hřbec vrací do stáda. U zeber Böhmových a bezhřívých zůstávají hřebci ve stádě nastálo, a tak se můžeme pochlubit odchovy tří klisen u zeber Böhmových (Dina, Debi, Deva) a jednoho hřebce a dvou klisen (Princ, Kaira, Panoja) u zeber bezhřívých. Zebry bezhřívé patří k nejohroženějším taxonům zeber stepních, kdy se v lidské péči chová jen velmi malá populace o velikosti 39 jedinců. O to více nás těší skutečnost, že ze sedmi narozených hříbat v roce 2024, se 5 hříbat narodilo v České republice (Dvůr Králové, Liberec a Plzeň). U posledního zebřího taxonu zebry Hartmannové, došlo v tomto roce, k dlouho očekávanému odchovu. Narodila se dvě zdravá hříbata (Hendrix a Lotka), která se stanou posilou pro evropský chov.

Žirafy a okapi

Mise samce žirafy Rothschildovy Bořka (přišel do Dvora Králové ze Zoo Plzeň v roce 2021) v naší Zoo zdárně pokračuje a tak se koncem roku po něm narodila samice Luna. Další porody budou v příštím roce pokračovat a odrostlá mláďata se už chystají na svou cestu do nových destinací. Bohužel předpokládaný restart chovu žiraf síťovaných se nedostavil a tak jsme se museli poohlédnout po jiném samci pro naši sedmičlennou skupinu. Samce jsme našli nedaleko a to v Zoo Jihlava, kde se nachází krásný dospělý samec Paul. S kolegy i koordinátorem chovu jsme se dohodli velice rychle a tak na jaře dovezeme Paula k nám do Zoo. Samec Kiango (přišel do dvorské Zoo v roce 2021 ze Zoo Odense), který se zatím v chovu neosvědčil, se přesune na léto spolu se samcem žirafy Rothschildovy Lukášem do safari. Ten se stane mentorem Kianga a bude mu průvodcem po safari.

V chovu okapi zatím žádné nové zprávy nepřinášíme. Samec Ewango se pravidelně pokouší pářit se samicí Qirou, ale bohužel k zabřeznutí zatím nedošlo.

Jednání se Zoo Al Bustan o novém samci (Spojené arabské emiráty) bylo po třech letech zrušeno a v jednání je samec z USA. K tomuto samci bychom měli šanci dostat ještě jednu samici a začít tak opět pracovat na znovuzrození přerušeno chovu.

Safari

V letošním roce jsme se potýkali v rámci provozu safari hlavně s dopravními problémy a neukázněností řady návštěvníků, kteří ohrožovali zdraví nejen zvířat, ale i své vlastní. Naštěstí všechna zvířata prokázala svou chytrost a nezdolnost a k vážnějším problémům nedošlo.

Žirafa na safari. (hh)

Pracovníci oddělení kopytníci 1 (zleva): Jana Nerudová, Daniel Novák, Denisa Tláskalová, Jan Tykal, Vladimír Gluz, Martina Voňková, Luděk Čulík, Jiří Kabát, Hana Hájková a Jakub Wolný .

Pracovníci oddělení kopytníci 2 (zleva): Petr Tepera, Jiří Hrubý, Andrea Havlíková, Libor Mach, Monika Darvašová, Lucie Vágnerová, Jaromír Šejnoha, Lucie Bernatová, Aleš Kopecký, Tomáš Pavlásek, Miroslava Doležalová a Adéla Hrabíková.